

Приказ

ЗАОКРУЖЕН ПРИЛОГ РАЗВОЈУ ИСТРАЖИВАЧКЕ ПРАКСЕ У НАШОЈ ШКОЛИ

**Славица Максић и Ивана Ђерић (ур.) (2016).
Развој истраживачке праксе у школи. Београд:
Институт за педагошка истраживања, с. 256.**

Богатој продукцији вредних издања Института за педагошка истраживања придружила се, у октобру 2016. године, и књига – тематски зборник – *Развој истраживачке праксе у школи*. Књига, која је успешно представљена на овогodiшњем Београдском сајму књига, припада оној врсти у нашој средини још увек малобројних текстова који се баве разматрањем изузетно актуелне и значајне теме каква је истраживање образовне и васпитне праксе од стране непосредних актера: стручних сарадника, наставника, директора школе. У њој се могу наћи и ваљано утемељене стручне анализе разлога за увођење активне истраживачке праксе у школе, као и анализе могућности и перспектива које за то постоје у нашем образовном систему; нуди се преглед методолошких приступа који су просветним посленицима погодни за реализовање истраживања, али и примери истраживања неких од најактуелнијих проблема у домену образовања, како у научном, тако и у практичном смислу. Посебно вредном, занимљивом и подстицајном књигу чине приложени инструменти за истраживање разматра-

них питања који су дати на слободну употребу заинтересованим истраживачима. Иако књига, по карактеристикама које има, најпре припада категорији тематског зборника, она, захваљујући јасној концепцији уредница, има кохерентну, чврсту и логичну структуру, тако да пружа промишљен, систематичан, обухватан и у стручном смислу веома коректан увид у релевантне аспекте проблема значајних за развој истраживачке праксе у нашим школама. Рукопис је структурисан у четири основне тематске целине: „Уводна разматрања“, „Приступи истраживачком раду у школи“, „Релевантне школске теме и инструменти за њихово испитивање“, „Завршна разматрања“. Осим тога, у петом делу рукописа понуђени су „Релевантни извори“ (корисни линкови, референтне институције, белешке о ауторима прилога у овом рукопису, као и њихове електронске адресе), а у шестом делу „Индекси аутора и појмова“.

Први део рукописа укључује два текста у којима се разматрају идеје о актерима образовног процеса као професионалцима од којих се очекује да прате, анализују

и унапређују своју праксу током образовно-васпитног процеса, да доносе одлуке и планове развоја школе и сопственог професионалног развоја на основу резултата истраживања проблема и процеса специфичних за средину у којој раде, а не само на основу уопштених научних сазнања. У другом делу рукописа приказана су четири истраживачка приступа погодна да их примењују практичари заинтересовани за унапређење сопствене праксе и сопствени професионални развој заснован на резултатима емпиријских анализа, и то: акционо истраживање, групе за професионално учење наставника (ГПУН), посматрање часа у функцији унапређивања наставе и учења и анализа наратива као алата за рефлексiju наставника о квалитету сопственог рада. Сваки приступ је представљен и на конкретном примеру истраживања које је спровео сам аутор прилога и праћен припадајућим инструментима који се у оквиру њега могу применити. Трећи део Зборника нуди приказ истраживања неких од тренутно изузетно актуелних истраживачких тема какве су: мотивација за учење, проблеми

неуспешних ученика и образовање ученика са сметњама у развоју. Истраживања су извршили сами аутори прилога и могу послужити као добар пример будућим истраживачима, снабдевајући их, притом, и одговарајућим инструментима. У четвртном поглављу разматране су могућности и перспективе за унапређење истраживачке праксе у нашим школама у оквиру постојеће правне регулативе, концепције иницијалног образовања просветних радника и програма њиховог стручног усавршавања. Сваки прилог у Зборнику прати списак компетентно одабране и ажурне литературе, што уз списак корисних линкова, значајних институција и белешке о ауторима прилога, иначе искусним истраживачима Института за педагошка истраживања у Београду, са одго-

варајућим електронским адресама за контакт са њима, овај рукопис чини веома погодним штивом за заинтересоване истраживаче. Логички структурисан преглед садржаја Зборника и индекси појмова и аутора чине га услужним и у погледу лакоће селективног читања и лаког налажења жељених информација, а приложени инструменти, са провереним и прихватљивим метријским карактеристикама, подстицајним за будуће истраживаче.

Књига Развој истраживачке праксе у школи, као што се може наслутити на основу изложеног сажетог приказа, занимљиво је, интелектуално узбудљиво и подстицајно штиво, значајно и у теоријском и практичном смислу. У њему су понуђени систематични прегледи релевантне и ажурне литературе са одговарајућим новим увидима и

закључцима о низу тема значајних за унапређење образовног процеса, затим резултати оригиналних истраживања неких од најактуелнијих проблема у домену савременог образовања, која су извршили аутори прилога у Зборнику, а уз то рукопис нуди и комплетну асистенцију истраживачима, како у домену науке, тако и у домену образовно-васпитне праксе, каква се ретко налази у доступној литератури, посебно на нашем језику. Широки круг потенцијалних читалаца на који ће ова књига моћи да рачуна може јој омогућити да постане незаобилазни део фонда одговарајућих стручних библиотека.

*Биљана Тредјешанин
Универзитет у Београду,
Училишески факултет*